

Skriftlig fremsættelse (2. oktober 2024)

Justitsministeren (Peter Hummelgaard)::

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland (Aktindsigt, kriminalprocessuelle tvangsindgreb, anonyme vidner, digital og forenklet digital forkyndelse og politiets anvendelse af agenter som led i efterforskningen af lovovertrædelser m.v.)

(Lovforslag nr. L 20)

Regeringen ønsker et ligeværdigt, positivt og styrket partnerskab med Grønland i Rigsfællesskabet. I fællesskab med Grønland vil regeringen derfor udvikle danske ansvarsområder, blandt andet ved at opdatere lovgivningen for Grønland på områder, som Danmark har ansvaret for. Det er vigtigt, at den lovgivning for Grønland, som Danmark har ansvaret for, er tidssvarende og af god kvalitet.

Justitsministeriet har på den baggrund udarbejdet nærværende forslag til ændring af retsplejelov for Grønland for at sikre, at loven er tidssvarende i forhold til det kriminalitets- og trusselsbillede, der i dag og fremover kan forventes i Grønland.

Formålet med lovforslaget er på den ene side at udvide offentlighedens adgang til aktindsigt i domme med henblik på at sikre den størst mulige åbenhed og indsigt i domstolens arbejde i Grønland og på den anden side at forbedre politiets efterforskningsmuligheder for at sikre en effektiv bekæmpelse af alvorlig og mere organiseret kriminalitet samt at forbedre beskyttelsen af vidner.

Med henblik herpå foreslås der visse begrænsninger i forsvarerens og sigtedes aktindsigt. Endvidere foreslås det, at en begrænsning i forsvarerens og sigtedes aktindsigt skal ske efter rettens beslutning, og at der skal beskikkes en særlig forsvarer, som har adgang til det materiale, der er spørgsmål om at begrænse aktindsigten i, og til over for retten at fremføre argumenter, som taler imod at begrænse forsvarerens og sigtedes aktindsigt i materialet.

Desuden foreslås det at indføre udtrykkelige lovregler om teleobservation i retsplejelov for Grønland. Med forslaget får politiet en klar hjemmel til at anvende teleobservation som led i efterforskningen, men samtidig fastsættes der betingelser for politiets anvendelse heraf og om indhentelse af rettens beslutning og om beskikkelse af en forsvarer for den, som indgrebet vedrører.

Endvidere foreslås det at indføre regler om, at retten i én beslutning om edition kan bemyndige politiet til at pålægge banker mv. edition for at følge en betaling i flere led, og om at politiet i visse tilfælde kan pålægge banker mv. edition uden at indhente rettens beslutning.

Derudover foreslås det, at der ved efterforskning af forsætlige overtrædelser af kriminallovens kapitel 7 og 8 (om forbrydelser mod rigets sikkerhed eller statsforfatningen, terrorisme mv.) skal være mulighed for tvangsindgreb i form af indgreb i meddelelseshemmeligheden eller særligt kvalificeret observation, uanset om der i den konkrete sag forventes idømt ubetinget anstaltsanbringelse af en ikke ubetydelig varighed. Det er efter forslaget en forudsætning, at de øvrige betingelser for indgrebet er opfyldt.

Det foreslås også, at uberettigede tvangsindgreb fremover skal indberettes af retten til Rigsadvokaten i stedet for Justitsministeriet. Dog skal uberettigede indgreb foretaget af Politiets Efterretningstjeneste fortsat indberettes til Justitsministeriet.

Det foreslås desuden, at underretning om afsluttede tvangsindgreb også skal kunne udsættes eller undlades, hvis hensynet til en verserende efterforskning af en anden særlig grov lovovertrædelse eller hensynet til beskyttelse af fortrolige oplysninger om politiets efterforskningsmetoder taler for det. Det er fortsat retten, der har kompetence til at beslutte, at underretning kan udsættes eller undlades.

Desuden foreslås det at indføre regler om politiets blokering af hjemmesider, hvorfra der foregår nærmere angivne former for it-kriminalitet.

Endvidere foreslås det at indføre regler om politiets forstyrrelse eller afbrydelse af radio- eller telekommunikation eller overtagelse af tv-overvågning i ekstraordinære tilfælde.

Desuden foreslås det at indføre regler om anonyme vidner. Forslaget går ud på, at vidnets identitet kan hemmeligholdes for tiltalte, hvor det er uden betydning for tiltaltes forsvar at kende vidnets identitet, og hvor afgørende hensyn til vidnets sikkerhed gør hemmeligholdelse af vidnets identitet påkrævet. Forsvareren vil være bekendt med vidnets identitet, og rettens beslutning om anonym vidneførsel kan kræves særskilt.

Herudover foreslås det at indføre regler om digital forkyndelse og forenklet digital forkyndelse, så der også i grønlandsk retspleje kan drages fordel af de muligheder, der

foreligger for at anvende digital kommunikation, når de er implementeret i Grønland.

Endelig foreslås det at indføre regler om politiets anvendelse af agenter som led i efterforskningen af lovovertrædelser med henblik på at styrke Grønlands Politis muligheder for at efterforske lovovertrædelser, herunder narkotikakriminalitet, organiseret kriminalitet og kriminalitet på internettet, ved at anvende agenter.

Foruden lovforslaget lægger Justitsministeriet op til at ændre § 18, stk. 2, i anordning om ikrafttræden af forvalt-

ningsloven i Grønland, så adgangen til aktindsigt efter forvaltningsloven ikke omfatter dokumenter hos politiet eller anklagemyndigheden. Forvaltningslovens § 18 vil herefter alene gælde for dokumenter i eventuelle sager om kriminalretlig forfølgning af lovovertrædelser hos andre rigsmyndigheder.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.